

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáczai-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petitsor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 30 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ.

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . 3 > — >

Negyedévre . . . 1 > 50 >

Egy hónapra — > 60 >

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Félévre . . . 4 > — >

Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Egy hónapra — > 80 >

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 10 frt — kr.

Félévre . . . 5 > — >

Negyedévre . . . 2 > 50 >

Egy hónapra 1 > — >

Egyes szám ára 4 kr

„Megtettek minden lehető” „lelkiismeretök nyugodt”.

Midőn október 1-eje felé közeledtünk, akkor a „Nemzet” kijelentette, hogy „nyugodt lelkiismerettel” néz az egyházpolitikai törvények életbeléptetése, mint hatalmas modern intézmények megvalósítása elé, mert — ugymond — „arra megtettek mindent, a mi emberileg megtehető volt.”

Ez a hang, minden komolyságunk ellenére, emlékeztet minket arra a mesebeli borbélyra, aki, midőn betege meghalt, úgy vigasztalta a halott környezetét, hogy — megnyirta, megborotválta, megköpültyözte, körmeit, tyukszemeit levágta; de hogy mégis meghalt — arról nem tehet...

Nekünk úgy látszik, a „Nemzet” fennebbi megnyilatkozásában is ezen fájdalmas rezignáció sóhaját el öntudatlanul az irónak lelkéből. Hitét, meggyőződését a liberális bálvány bérelte ki; de az igazság? haj afelől azt tartották már a régiak is, hogy — a tyúk is kikaparja... Az író észre sem veszi, hogy midőn kibérelt tolla védelmére kelni akar az egyházpolitikai törvényeknek, lelkének igaz meggyőződése nyilatkozik meg — a sorok között...

És hát ugyan ki is az nagy Magyarországon, aki meggyőződve nincs afelől, hogy az egyházpolitikai törvények csak — nevelték szerencsétlenségeit annak a szegény országnak? hogy legalább is — időelőttiek!

Mi szükség volt arra, hogy az áldástalan liberális politika szárnyai alatt felhízalt merkantilizmus által tönkretett népek már ugyanis elviselhetetlen terhei, még ez által is sulyosbittassanak?

Ki kérte, ki akarta ezen törvények megalkotását?...

Ha majd egykor a történelem ítéletet mond ebben a dologban, vajjon, mely tényekre fog hivatkozhatni?

Első sorban — most már belátjuk — kétségkívül a mi részünkről, vagyis a

katholikusok részéről, igen nagy hiba volt, hogy valamikor a liberális kormányok támogatására — különösen a választások alkalmával — képesek voltunk. Az egyházpolitikai küzdelemben pedig a jelszók: „pax” és „quieta non movere”, valamint az ezekben rejlett jó indulat és türelem, nemcsak hogy semmit sem használtak, de sőt az ellenfél ezeket csúful felhasználta és kizsákmányolta.

Bezzeg ha minden erőnket annak idejében saját céljainkra fordítottuk volna s ha megalkottuk volna idejekorán a kath. autonómiát, most másképpen állanának a dolgok, — de így, a hogyan ez idő szerint állunk, belekiálthatunk a zürzavarba, hogy — „látod molnár, hogyan visz a víz?”...

Másodsorban bűnösök a protésztaások, mert a liberális kormány által, a hatvanhetes alapon nem álló ellenzék, tisztán a hatalom megtarthatása érdekében, furfangos számíttással elhorgászott egyházpolitikai szakaszok elébe fogták magukat... És a mint a debreczeni szellő suttozja, nem is meggyőződésből, hanem azon ravasz számíttással, hogy amit a vámon elveszteni fognak, majd megnyerik azon a harminczadon, melynek kasszájába az elkobzandó katolikus egyház vagyonának az ára befolyjni fog... Igaz, hogy voltak olyanok is, kik eleve belátták, miszerint az igen kemény dió! de hát ezen okos belátás nem igen ért többet, mint az égháboru elejébe való harangozás...

Harmadsorban és ezt talán elsőnek kellett volna mondanom, legbűnösebb a hatvanhetes alapon nem álló ellenzék; nem azért, hogy programjába vette, hogy a zászlajára írta a polgári házasságot stb. — mert hogy egy olyan pártnak, melynek létjoga a kiegyezés után nem volt, kellett valamit a zászlajára írnia, hogy — üres ne legyen: azon okos ember mosolygott, de nem csudálkozott; hanem mikor elhorgászott elveivel, a minden ereszték ébenrecsegő és

már-már utolsó csepp olaját is a szorongató hullámokra öntött és sülyedni készülő liberális kormány-hajót kieszkábálta? no a fölött méltán botránkoztak meg a lelkek!... Ha az ellenzék azt cselekszi, — a mit tőle az ország várt — hogy a sülyedő hajót saját sorsára bizza és csendes kimulását szépen nézi a partról: ma Magyarország csak hirből ismeri a kulturharcot!... Az egyházpolitikai törvények által idáig okozott és ezután okozandó minden bajok, viszályok és szerencsétlenségek tehát az ő bűnrövisára irandók és az igazságos történelem bizonyosan arra is fogja írni!...

No de a „Nemzet” lelkiismerete nyugodt — ha igaz? — tehát ne háborgassuk őt, hanem lássunk a dolgaink után: szervezzük a néppártot; „quieta movere!!”
K—y.

Legfelsőbb kézirat.

A »Budapesti Közlöny« hivatalos lap legutóbbi (vasárnapi) számának élén közli; hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a következő legfelső kéziratot méltóztatott kibocsátani.

Kedves gróf Goluchowski!

Indíttatva éreztem Magamat, annak elrendelésére, hogy Házam minisztere ezentul, »a császári és királyi Ház minisztere« címét viselje. Midőn erről értesitem, egyttal utasítom, hogy arról gondoskodják, hogy ezen elnevezés ezentul az illető kiadmányokban alkalmaztassék és egyszersmind a vezetése alatt levő ministerium elnevezésénél megfelelő kifejezést nyerjen.

Bécsben, 1895. október 4-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Goluchowski, s. k.

A néppárti mozgalom.

Baján a néppárt annyira megerősödött, hogy már most fölveszi a küzdelmet az ottani kormánypárttal.

A folyó hó 12-én megejtendő képviselő választásnál, Plósz Sándor államtitkárral szemben jelöltet léptet föl és pedig Drescher Ede odavaló ügyvéd személyében.

A válóperek.

A királyi kuria teljes ülési határozattal kimondotta, hogy az október elsejétől kezdve elébe kerülő válóperekben, a hatályban levő házassági törvényt fogja alkalmazni.

A helyzet Konstantinápolyban.

Tegnapelőtt a perai szentháromság-templomban körülbelül 1200, a galathai György-templomban 500 és a kumkapui székesegyházban mintegy 600 menekült volt. Egyes újabb menekülők újabb erőszakoskodásokat jelentenek, melyek azonban eddig nem voltak beigazolhatók. Még mindig nagy az izgatottság úgy az örmény, mint a török lakosság közt. Az a hír nem nyert megerősítést, hogy Rodostóban nagyobb mérvű vérengzések fordultak elő.

A rendőrség körében hírlik, hogy az ifju török párt titokban támogatja az örményeket és hogy e partnak több ismeretes tagját felségsértő üzemek miatt letartóztatták. Az utóbbiak között van egy imám is, a ki a Szulejman mecsetben hevesen kielt a mai rend ellen, és követelte a Mithat-féle alkotmány életbe léptetését. Az örmény vidékekről érkező tudósítások általában kielégítőek, csakis egyes helyeken észlelhető a konstantinápolyi véres események utóhatása. Így történt Maras faluban Izmid környékén, hogy hét örmény lelkészt a török fanatikusok megfojtottak és a szakáluakat lenyirták, a legnagyobb sértés, a mi örmény papot érhet.

A mária-radnai nagy napok.

Az eleink vérével szívünkbe oltott tisztelet Nagyasszonyunk iránt minden várakozást felülmúló nagyszerű s könyekig megható háromnapos ünneppé magaszkodott a radnai szűz Mária gyönyörűen fekvő szent hegyén.

Szombaton reggel kezdődött fél 8-kor sz. beszéddel, melyet német nyelven Magyar Pál csanádi papnöveldei lelki igazgató tartott; utána Desseffy Sándor csanádi megyés püspök fölszentelte az új, karrarai márványból készült kegyoltárt, melynek létesítésében bibornok-püspökünknek jelentékeny része van. Tóth István a mi sz. László szobrunk művésze fűzött dicsősége koszorújához ezen újabb alkotásával egy újabb szép levelet.

Az oltár Mensája s alap-épitménye a régi. Efelőtt emelkedik az alap-keretnek, a templom stíljének s a hagyományos beosztásnak figyelembe vételével készült barokk motívumokkal vegyes renesans felépitmény. Közepén két gyönyörű corinthusi oszlop között van a bronzajtókkal ellátott kettős tabernaculum; mely fő-

lött két kedves angyalfő képezi a szentségtartó lapot.

Efelőtt emelkedik a tabernaculum egy darabból készült s az egész alkotmányt összetartó főpárkány s bezárja az épitményt az attika, mely mintegy pidealját képezi a kegyképeknek. A felépitmény két oldal-tagozata főpárkányának végkiszögelésén egy-egy gyönyörű angyal tekint le az oltári szentségre s térdeplő helyzetében tisztelettel fordul az angyalok királynéja felé is.

A két oldaltagozat közepén tompított trapez-alaku nyílás van, gyönyörű képráma szerű ékitménynyel, mely művészi szempontból is tetőpontot képező egy-egy erős féldombor szárnyas angyalfőben végződik, mely mintegy őrzőleg tekint a sz. ereklyékre.

Kiválóan sikerült része az oltárnak a melvéd párkány szalagszerű ékitménye, melynél a kőfaragók is remekeltek. A mű szobrászati része 6400 frtba került.

Az ünnepélyes oltárszentelés hosszú szer-tartását a csanádi püspök ünnepélyes miséje követte, ezt dr. Kun László apát magyar szónoklata. Délután ünnepélyes vecsernye volt, melyet dr. Speth Károly csanádi apátkanonok végzett, utána P. Laurus mondott szláv nyelven szent beszédet, dr. Wolafka Nándor v. pk., debreczeni prépost-plébános, nváradai kanonok németül s Magyar Pál szabad ég alatt magyarul prédikáltak.

Fél 7-kor volt a kegykép ünnepélyes levitele a templom hegyoldalában levő lourdesi kápolnába gyertyafényben uszó körmenettel; itt félóránként felváltva egész éjen át áldozatok virrasztottak imázva a hivek tekintélyes csoportjával.

7 óra 47 perczkor érkezett Schlauch bibornok kíséretével a gyorsvonaton, melyről elragadó képet nyújtott a Maros tulpártján fényárban uszó lippai zárda. A felső ablakorsó különböző színű lámpái e felirást ragyogtatták A V E M Á R I A. Tovább, a festői solymosi váromok fölött hatalmas nemzeti zászló lengett.

A vasutnál, hová a bibornok elé a csanádi püspök is kijött a bucsusok ezrei képeztek egész fel a zárdáig égőgyertyákkal sorfalat s harsogó éljenzésükkel szinte tulszárnyalták a zugsó harangokat s dörgő mozsárgyukat, mi-alatt a bibornok gr. Zselinszky Róbert diszkocsiján a zárdába hajtatott esinos diadali-veket alatt.

Vasárnap volt az ünnepek tetőpontja. 7 órakor a csanádi püspök csendes misét mondott a kegyoltárnál, utána Hemmen Ferenc csanádi prépost-kanonok német sz. beszédet mondott. Ezt kö-

vette a váradai sz. László-jubileumi fényes körmenetre emlékeztető ünnepélyes körmenet a lourdesi kápolnához.

Itt mindenek előtt felnyitották a kegykép borítékát s a püspök a felhívott Németh József fölsz. püspök, csanádi nagyprépost, a főpapság s aradvármegye alispánjával együtt konstátálták a kegykép hitelességét vágrami gr. Engel egykori püspöknek hitelesítő pecsétjét épségben találván. A hitelességet magyar és német nyelven Kun László apát-kanonok hirdette ki a püspök felhívására a hivek ezreinek.

Ezután megindult Nagyasszonyunknak diadalmenete ének- és zeneszóval, mit egy tűzoltózenekar szolgáltatott. Résztvettek benne vagy 100 papon kívül egy női énekkar, a csanádi papnöveldekek énekkara, mely az egész ünnepe alatt a chórust részint tiszta gregorian, részint férfi négyes karaival pompásan látta el, a temesvári főgymnasium ifjusága testületileg, egész zászló erdő alatt a bucsusok, a püspökön kívül 8 főpap infulában. A kegyképet baldachin alatt 4 áldozár vitte a püspök előtt, kit gr. Csekonic Endre v. b. t. tanácsos, gr. Zselinszky Róbert, Szatmáry alispán s több világi előkelőségek követtek. Az előkelők az oratóriumokban voltak. Orczy bárónő, gr. Zselinszky szül. gr. Károlyi Klára. Pompásan festett a püspök előtt közvetlenül haladó 3 váradai kanonok Radnai Farkas, Wolafka Nándor és Bunyitay Vincze cappa-majorban. A templomban a bibornokunk által már előbb aláírt pergamen okiratot a püspök és egyházi s világi előkelőségek aláírva, ezzel együtt helyére tetették a kegykép, mely előtt az előírt imákat s egy alkalmi magyar imát mondván a püspök, megindult a 100 papból álló körmenet a bibornok fogadására, ki teljes bibornoki díszben titkára kíséretében érkezett s a lépcsők alján Németh József fölsz. püspök kezéből átvett szentelt vízzel meghintván a papságot s a népet, az Ecce Sacerdos hangjai közt vonult be a templomba tiszta verőfényes időben. Az ut mentén jelző táblácskák körül csoportosulva községek szerint állottak a tűzoltók s vadásztestületek által vont kötél-kordonokon kívül a hivek ezrei, mely áhitattal s megindulással fogadván a bibornok áldását. Az ünnepélyes nagy mise alatt, melyet a legfényesebb segédlettel a bibornok mondott, evangelium után dr. Wolafka Nándor v. püspök mondott egy óráig tartó nagy hatású lelkes magyar sz. beszédet, mely alatt a hivek többször hangosan zokogva sirtak. 1/21-kor körmenetileg amint fogadták, kísérte a bibornokot a papság kocsi-jához, melyen a zárdába visszatért. Délután az ünnepélyes vecsernyét Radnai Farkas váradai pré-

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

A legjobb mesterség.

— A „Tiszántul“ eredeti tárczája. —

Irta: Kincs István.

Manapság már ezer ága-boga van az életnek. Hanem azért csak egy bogát ragadja meg valaki komoly szándékkal, annyit mégis kiszorít belőle, hogy megél utána.

Valamikor tíz mesterséget tanultattak egy gyerekkel, ma meg egy is sok egy embernek; hogy példát mondjak rá, az orvosok azért egyezkednek úgy meg egymás között, hogy ki a fejet, ki meg a lábat gyógyítja.

Garay Dénesnek meg annyit se kellett vesződnie: megélt a kártyából is.

No de nem is olyan utolsó mesterség biz' ez; amint veszszük — csak kis szerencse kell hozzá. És Garay Dénesnek volt szerencséje — öreg szerencséje. Szébb életet pingálni se lehet, mint a milyent Garayék vittek a kártya jótárból. S különös! az öreg Garay mindamelllett a szerencse mellett, mégis átkozottul zavarba jött, mikor fia jövőjéről volt szó.

Mit faragjon belőle? Melyik mesterség válnék is be legjobban? Manó tudja, az ilyen kérdésekben az okos ember is ritkán elegendő okos. No és Garay Dénes esze meg épen megcsöknyösödött ennél a pontnál.

Fűhöz fához kapkodott. Az utczán mindenkit megállított s ha negyven emberrel szóba eredt, akkor harminczkilenczet bizonyos hogy fia jövője irányában megkonzultált.

Különösen Korcsmáros Menyhérthez volt nagy bizodalma. Az öreg Korcsmárost okos embernek ismerte mindenki; akit egyszer az útba igazított, az soha falnak nem ment.

Pedig hát Garay Dénes se akart a falnak menni most. Azért tehát, hol csak belebotlott Korcsmáros Menyhérthez, mindenütt neki szorította a kerítésnek s el se szabadította onnan, mielőtt őt — tíz életpálya sugaras és borus oldalait Dénes uramnak nem delineaálta.

Hanem a végén Korcsmáros ezt az örökös konzultálást már meguntta. Bánja is ő, mit farag Garay a fiából. Csináljon hóhért belőle, legalább familiabéli ember huzza föl az öreg az akasztófára. Azt már ugys régen megérdemelte. Már embert fölhuznak statáriumos időben, ha öt forintot lop, ezt a vén hunczutot meg még szalutálják és az titkon, pedig hej de sok ezret lopott már el embertársaitól a ferblin, meg a makaón. S azok között a kérdéses ezerek között Korcsmáros uram kasszáját is rija egy esomó öreg bankó.

De minek is a fiát taníttatni, hiszen okosabb mesterséget még ember ki nem fundált, mint a milyen az öreg Garaynak van. Legyen hát a fiából is spíler!

Meg is mondta neki: mikor az öreg újból megállította.

— Hallod-e, Dénes — szolt hozzá kaczagva — a fiad igen megtanulhatná a te mesterségedet — a kártyázást.

— Az ég szerelmére! — szörnyűködött el Garay.

— Komolyan beszélek. Azt hallottam felele, jó talentoma van: nincsen olyan kártya-

kunszt, mit az első látása utánna ne csinálna mindenkinek.

— Hiszen, no, okos a gyerek, ez bizonyos — felelt Garay — de hát koldussá csak nem tehetem.

— No ne beszélj bolondokat. Valljuk csak be őszintén, az apja akkor lenne koldus igazán, ha a kártya nem hódítana rajta.

— Csitt! galambom, csak csöndesen, azt nem muszáj mindenkinek tudnia. Hanem ha van is valami a dologban, tudod, barátom, ha megesik is, de hát sokszor rám jár a rud: tudok veszíteni is. S én nem akarom, hogy a fiam veszítsen.

— Add hát olyan mesterségre, hol akkor is nyer, mikor veszít.

— Igen ám, de mikor ilyen nincs.

— Dehogy nincs, barátom, aztán hogyne volna. — Hadd hallom hát, melyik volna az?

— Hm... de nehéz fölfogásod van. Hát ott a prókátorság. A fiskális akkor is nyer, ha veszít. A pörköltiséget akár a föl, akár az al-pörösből kiszorítja.

— Teremtucse! Menyhért, mondasz valamit: a flam prókátor lesz.

A párbeszéd abban maradt. Hanem fogantatja volt. Ha nem lett volna, az öreg Garay majd szerzett volna neki. Bikacsékkal is beleverte volna az ifjabbik Garay Mihályba, hogy hát izé a prókátorság a legfőbb mesterség: az akkor is nyer, mikor veszít.

Hanem a fiatal csemete nem várta be, mire a hátán próbálják ki az utolsó remediumnak gyakorlati értékét; neki feküdt tanulmányainak: prókátor akart lenni.

A közegészségügyi állapot az előző havinál kedvezőbb volt.

A hivatalos orvosok 2687 beteget gyógykezelték s így 365-el kevesebbet mint augusztusban.

Uralkodó kórként az emésztő és légzőszervi bajok szerepeltek.

A heveny fertőző kórok közül:

- 1) ronsoló toroklob 2 községben.
- 2) kanyaró 3 községben.
- 3) hökhurut 2 községben.
- 4) hasi hagymáz 1 községben és
- 5) vérhas 1 községben fordult elő.

Rendőri bonczolat eszközöltetett 6 esetben, ezek között öngyilkos volt 2, baleset által kimult 2, természetes, de rendkívüli halállal 2.

Törvényszéki bonczolat 4 esetben eszközöltetett.

A kir. pénzügyigazgató jelentése,

szerint a f. évi előírás.

egyenes adóban 1.777,353 frt 52 krajczár, hadmentességi díjban 43037 frt 12 $\frac{1}{2}$ kr.

Befizettetett augusztusban:

egyenes adó címén 253,831 frt 88 kr., hadmentességi díj 4772 frt 39 kr., jogilleték 77,179 frt 17 $\frac{1}{2}$ kr., fogyasztási adók 208,911 frt 12 $\frac{1}{2}$ kr., dohányjüvedék 97,721 frt 42 $\frac{1}{2}$ kr. bélyegjüvedék 25,874 frt, határvám 10,208 frt 95 kr.

Ideiglenes házadó mentesség — szeptember hóban — 8 esetben adatott, fizetési halasztás 3 esetben engedélyeztetett.

A kir. ügyész jelentése

szerint szeptember hóban a fogházba letartóztatva volt 217 férfi és 45 nő. A hó végén letartóztatva maradt 144 férfi és 23 nő.

A munka keresmény 78 frt 57 krajczárt tett ki.

Miniszteri leiratok.

A belügyminiszternek az utadó tartozás leszolgáltatásánál igénybe vehető karhatalomra vonatkozó leirata, a fősztalabírókkal közöltetett.

Bárfalva és Széltalló községeknek a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtott s innen leküldött kérvénye a Száldobágy község határában létesítendő állomásnak néhány szelvénynyel odább tolása illetve áthelyezése iránt az alispánnak nyilatkozat beszerzése végett kiadatott.

Kereskedelemügyi miniszter leirata a Volfi erdőben lévő katonai lőtér kibővítése tárgyában a városi közigazgatási bizottsághoz áttételet.

A hajók és kazánok megvizsgálásáról szóló kereskedelemügyi miniszteri rendelet tudomásul vétetett.

Pénzügyminiszteri rendelet a kincstári követelések behajtása tárgyában fősztalabíróknak kiadatott.

Utadóügyek.

Részint bevehetlenség, részint téves kivétel címén 7 község részéről különböző összegek leirattak.

A közmunka egyrészének kötelező megváltását kimondó határozata 12 községnek jóváhagyatott.

Kivételes nősülések iránt.

4 kérvényezőnek iratai pártolólágon honvédelmi miniszterhez felterjesztettek.

Kisebb ügyek.

Déry János hajós-vízi-művének engedélyezése tárgyában hozott elsőfoku határozat feloldott s újabb eljárás rendeltetett.

Udvari községben ovónói választás céljából elnökül Szász August biz. tag. kiküldetett.

Posta-ügyek.

Némely községeknek, mely postahivatal körzetbe való beosztása iránt tett javaslatok elfogadtattak.

A monostor-pályi postahivatal felállításáról szóló jelentés közhírré tételre rendeltetett. A posta és távirat igazgató értesítése több községekben felállítatni kért postahivatalok felállítását a jövő évre kilátásba helyezi — tudomásul vétetett.

Adó-ügyek.

Dréher Antal budapesti és Guttman Ede nagyvárad lakosoknak végrehajtási ügyben beadott felebbezései pénzügyigazgatóknak kiadattak.

Pércsi Karolin és társai taoji lakosok végrehajtási költségek visszatérítése ügyében B. Ujfalu község köteleztetett a visszatérítésre.

Goldfinger József ér-tarcsai lakos fizetési halasztás iránt beadott kérvénye pénzügyigazgatóknak kiadatott.

Több község különböző adó leírás iránti kérelmének hely adatott s végül

Dologi végrehajtások több községbeli lakosok ellen elrendeltettek s ezzel több tárgy nem lévén, az ülés 12 órakor berekesztetett.

A nagyvárad függetlenségi és 48-as párt ülése.

— 1895. október 6. —

A nagyvárad függetlenségi és 48-as párt vasárnap délután a kör helyiségében, Paksy Gusztáv elnöklété alatt ülést tartott. Mintegy ötvenen jelentek meg e gyűlésen, melynek két fontos tárgya volt. Az egyik:

A hajdu-böszörményi 48-as párt átirata.

A két részre szakadt párt egyesülése tárgyában.

Az átiratot egyhangulag tudomásul vették és hasonló értelemben szintén feliratot intéztek a negyvennyolcas képviselőkhöz s e határozatról a hajdu-böszörményi pártot végzősileg értesítik s a felirat megszerkesztésével Kunyhossy Jánost bízták meg. A másik tárgyat, a

Tisztikar választás

képezte. Ugyanis a múlt év december havában, mivel a tisztikar mandátuma letelt — lemondtak s mivel ideiglenesen vezették a párt ügyeit, tegnapi tüztek ki a választást. Az új tisztikar következőképpen alakult meg:

Elnök: Paksy Gusztáv,
Alelnök: Nadányi József,
II. alelnök: Stern Herman,
Jegyző: Tóth József,
Aljegyzők: Diósi Ferencz,
Süch Gyula.

Ezenkívül több jelentéktelen tárgy nyert elintéztetést s végül Paksy Gusztáv elnök kérte a kör tagjait, hogy az október hatodik gyűlésnapján tömegesen jelenjenek meg s a gyűlést bezárta.

NAPTÁR.

— Október 8. —

Kedd, Róm. kath. Brigitta özv. Prot. Pelagia. Görög kelet Ján. m. hitt. Izr. 20.

Nap kél 5 óra 53 p., nyug 5 óra 10 p. Hold kelte 6 óra 52 p., nyug. 10 óra 58 perc.

Október 8. Jogász ismerkedési-estély a Széchenyi-szálodában.

9. Katonai lóvászár Nagyváradon.

10. Nagyvárad város törvényhatósági közgyűlése d. u. 3 órakor.

11. Katonai lóvászár Székelyhidon.

12. Katonai lóvászár Ér-Mihályfalván.

14. Jégzői vizsga a megyénél.

15-17. Ellenőrzési szemle a régi városházán.

17. Végtagyalás a László-malom ügyében.

23. Esküdtzéki tárgyalás a »Szabadság« ellen.

24. Bizottsági tag választások.

28-30. Népfelkelők szemléje a városházánál.

A debreczeni polgármester jubileuma.

Debreczen város ünnepet ül. Polgármestere Simonffy Imre kir. tanácsosnak polgármesteri és közszolgálatának félszázadát ünnepli.

Tegnapelőtt délután véglegesen meg is állapították a jubileum sorrendjét A száztágu rendezőség csaknem teljes számmal együtt volt Márk Endre meghívására, ki nagy meglepéssel tett jelentést az előkészületekről. Az ünnepélyen részt vesz — azt lehet mondani — Debreczen összes társadalma. A program úgy van összeállítva, hogy lehetőleg mindenki kifejezést adhasson a polgármester iránt érzett tisz-

teletének. A jubileum október 12-én d. e. 10 órakor rendkívüli disz közgyűléssel kezdődik a nagyteremben, ahol a törvényhatósági bizottságon a és a városi tisztikaron kívül a helyszűke miatt csak mintegy s százan jelenhetnek meg. A disz közgyűlésen gróf Dégenfeld József főispán elnököl, az ünnepelt polgármestert a törvényhatósági bizottság nevében Joó István, a városi tisztikar részéről Vértessy István főjegyző, a közönség képviselőjében pedig Márk Endre ügyvéd fogja üdvözölni, ugyanezek adják át az emléktárgyakat. Közgyűlés után a tisztelgő küldötségeket fogadja a polgármester. A küldötségek sorába már számos hatóság, testület és egylet jelentkezett. A küldötségek elrendezésére bizottság alakult Körner Adolf tanácsnok elnöklété alatt. Este 6 órakor a kollegium udvarán lámpionos menet gyülekezik. A menet a városházáig vonul, hogy üdvözölje az ünnepeltet. A menet élén két joghallgató gyönyörű transperet vizs; a katonazenekar pedig magyar dalokat játszik. — A rendet a tüzoltók fogják fenntartani.

A városháza előtt Soltész Elemér intéz beszédet a polgármesterhez, aki arra valószínűleg válaszolni fog. Este 8 órakor következnek az ünnepély harmadik része: a bankett a Bika szálloda nagytermében.

A városi tisztikar egy gyönyörű kivitelű arany emléktárggyal fogja meglepni melyen e felirat olvasható.

SIMONFFY IMRE

királyi tanácsos polgármester urnak
Debreczen szabad királyi város közönsége
husz éves polgármestersége
és félszázados
közszolgálat
emlékére
1895.
október.

Simonffy Imre polgármester közszolgálatát Biharmegyében kezdette meg, hol huzamosabb ideig működött, mint kőzigazgatási gyakornok.

A jubileum ünnepségre Biharvármegyét külön meghívóval hivta meg a rendező bizottság.

UJDONSÁGOK.

Lapunk egyes számai a következőkben kaphatók:

Kiss Dávid kereskedése Fő-utca,
Sonneuwirth-féle bazárban Fő-utca,
Kádár és Kiss ezégnél Kishid-fő,
Kutasi D. papirkereskedésében Uri-utca,
Pauker Dániel papirkereskedésében Kis-piac,
Reich Sándor vegyeskereskedésében Szent-János-utca,
Mezey János fűszerkereskedésében Körös-utca,
Reich Antal kereskedése Nagy-Fürdő-utca.
Frankl Mari tőzsde és hírlapelárusító Kereskedelmi csarnok palota Nagypiac.
M. kir. dohány- és szivar-áruda Zöldfa-utca.
Ugyanezen helyeken előfizetések is elfogadtatnak.

* A miniszterelnök apósának öngyilkossága. Máté Ferencz deési lakos, a miniszterelnök nejének apja, öngyilkosság következtében tegnap este meghalt. Máté Ferencz már néhány nappal ezelőtt felmetszette gégejét, de környezete titokban tartotta az öreg ur öngyilkossági kísérletét abban a reményben, hogy az orvosoknak sikerülni fog a súlyosan megsebesült életben tartani. Ez azonban nem sikerült, mert Máté Ferencz tegnap este belehalt sebeibe. Öngyilkosságának oka eddigé ismeretlen.

* A bibornok itthon. Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök titkára dr. Fetser Antal kíséretében tegnap délután Radnáról haza érkezett.

* Ő Felsége névünnepe Aradon. Október 4-én Ő felsége magas névünnepe alkalmából Aradon a vártemplomban tábori mise volt. 9 órakor gyűltek össze a várban az összes csapatok s miután Spiegelfeld tábornok belépett a templomba s vele együtt a tisztek, Allersdorfer Julián táborilelkész

1895. október 8.

intonálta a »Te Deum«-ot. Utána nagy mise volt, mely alatt a 33. ezred zenekara gyönyörű mise énekeket adott elő.

* **Október 6-ika a reáliskolában.** A nagyváradai állami főreáliskola »Arany János ön-aradi hősök emlékéért« is kegyelettel ünnepelte meg, az aradi hősök emlékéért. Az ünnepélyt *Türr* Lajos reálitanár gyönyörű beszéddel nyitotta meg s utána *Szolnok* Jenő szavalta el az intézet teltetéséről, a növendékeknek, *Krüger* Aladárnak »Okt. hetszáz éves növendékeknek, *Krüger* Aladár, to-még: *Mann* Ábrahám és *Krüger* Aladár, továbbá az intézeti dalárda, mely a Himnusz, Szózatot és a Csata-dalt énekelte el, a jelenlevők nagy tetszése mellett.

* **Exekuczió elől a halálba.** Szurdás János napszámos felakasztotta magát, a nyomor vitte rá, levágták, nincs semmi baja így van elkönnyelve az életnek egy sötét epizodja a rendőrségi naplóban a tény rideg rövidségével. A hivatalos napló nem regénytár, hogy kiszinezze benne a napi eseményeket. Pedig a Szurdás János öngyilkosságát kísérletének szomorú háttere van. Mint maga előadta a rendőrségen 8 éves száj számára kell keresnie: magán és feleségén kívül hat apró gyermek gondja van a fején, a két keze nem elég ennyiért fáradni, meg aztán munkakereset sincs, az emberek pedig szívtelenek. A töről metszett édes sógoráig bérel egy lyukat, ahol meghúzzák magukat, s mert pontosan nem tud fizetni, exekucziót küldött a nyakára. E fölött való elkeseredésében akarta elveszteni magát. Szurdás János csendes jámbor ember, aki a szocializmus kérdését egy nyakára hurkolt zsineggel akarta megoldani, s mert ez nem sikerült neki, megy a világban tovább, keresve, kutatva más megoldást, mert mint maga mondta: az élet így elviselhetetlen.

* **Fesztői Árpád Rézbányán.** Országunk híres festőművésze *Fesztői Árpád* folyó hó 5-én *Szunyogh* Péter alispán kíséretében *Rézbányára* utazott, hol a híres *Biharkapu* (Portaló) és *Körös* eredetét szemlélték meg, melyekről *Fesztői Árpád* festőművész vázlatot készített. *Fesztői Árpád* elragadtatással beszélt e vidék természeti szépségéről és megígérte, hogy e vidéket a jövő évben újra meglátogatja s bővebben tanulmányozza.

* **Jóváhagyott s mégis kifogásolt számadások.** A kereskedelmi miniszter értesítette Nagyvárad város tanácsát, hogy a nagyváradai kerületi betegsegélyző pénztár 1894. évi zárszámadását helyesnek találta ugyan, tekintve azonban, hogy a pénztár vagyonmérlege 1221 kor. 72 fil. hiányt tüntet fel, a mi pénztárkezelési költségek és tisztí fizetések körüli nagy költségek származik; utasítandó a nevezett pénztár, hogy a kezelési költségek apasztása által kedvezőbb eredményt igyekezzen elérni; a kiadási oldalon »Utiköltség és egyéb kiadások« címén elszámolt 859 kor. 44 fil., valamint a mérleg teher oldalán »Vegetes tartozások« címén kimutatott 975 kor. 36 fil. összegekről pedig kellő részletezést terjesszen be. Végül felhívja a tanácsot, hogy a pénztárnak jelentékeny, 11066 kor. 25 fillért tevő járulékhátralékai behajtása iránt gyorsan és erélyesen intézkedjék.

* **Tüz Peczeszentmártonban.** Tegnap este 11 órakor tűz pusztított Peczeszentmárton községben. Szabó Gyula nagyváradai kelmefestő ottani műhelye gyuladt ki még eddig ismeretlen okból és csaknem teljesen leégett. A lakosok vették elejét a nagyobb veszedelemnek a gyors oltással.

* **Tompa Kálmán szavalata.** Aradi tudósítónk sürgönyzi, hogy az Aradon október hó 6-kán megtartott gyászünnepély alkalmából Tompa Kálmán Várady Antalnak ez alkalomra megírt »Tizenhárom« című versét oly nagy lelkesedések között szavalta el, hogy a nagy számban megjelent közönség a legnagyobb elragadtatások között vállaira vette s úgy hordozta körül a gyásztéren.

* **Ellenőrzési szemlék.** Biharmegye területén e hó végén és november elején tartatnak meg a katonai ellenőrzési szemlék a kö-

vetkező sorrendben: Élesden október 16 és 17, Beélben október 20., Tenkén október 22. 23., B.-Tordán október 25. 26., Vaskohn okt. 21. 22. Belényesben 24. 25. 26., M.-Cséknén okt. 28. 29., M.-Keresztesen okt. 31. és november 1., Szalárdon november 3. 4., Nagyváradon a helybeliek részére nézve október 18. 19., továbbá november 13. és 14-én pót ellenőrzési szemle lesz a várban.

* **Hoffmann Lipót százados halálhíre.** A fővárosi lapokban megjelent krakkói távirat. Hoffmann százados, a legkitünőbb magyar urlovas haláláról adott hírt városunkban is nagy meglepetést és még nagyobb részvétet keltett. Mindenütt a legnagyobb megilletődéssel fogadták a szomorú hírt, a melynek valószínű alapja a mai lapokban Hoffmann balesetéről szóló tudósítása volt. Tudakozódásunkra az a felelet érkezett, hogy a százados még nem heverte ugyan ki a tegnapi krakkói gátversenyen szenvedett esését, *de már túl van a veszélyen.* A tegnapi esés után olyan aléltóság vett rajta erőt, hogy az orvosok is halottnak hitték, a míg lassankint össze nem szedte magát s ebből letkezett a halálhír. Ha igaz a közmondás, hogy a kinek holt hírért költik, száz esztendeig él, Hoffmann százados még sokáig szolgálhatja a honvédséget, melynek egyik legkitünőbb vezérkari tisztje és sokáig gyarapíthatja még a magyar lovaglás dicsőségét, melynek legelső mestere. Az idén például Hoffmann százados az urlovas-versenyekben 59-szer elsőnek, 19-szer másodikként, 11-szer harmadikként hozta be lovát.

* **Az első keresztény-zsidó polgári összejárás.** Tegnap d. e. 10 órakor ment végbe Nagyváradon; a vőlegény *Berger* József izr. pinczér s a menyasszony *Tenkei* Juliánna nagyvárad lakosok voltak. A házasságkötést hirdetés alóli felmentés alapján eszközölte Komlóssy József anyakönyvvezető.

* **Gyászmise az aradi vértanukért.** Nagyvárad közönsége szépen rőtta le tegnap a kegyelet adóját a szabadságharc nagy alakjai iránt. *Dencs* János olasz plébános d. e. 10 órakor segédlettel gyászmisét mondott a megboldogultakért, melyen megjelent a 48-as kör és a »Betegsegélyző-egylet« testületileg, a jogakadémia tanári kara és ifjusága Bozóky Alajos dr. vezetése alatt, Sal Ferencz kir. tanácsos polgármester, Serényi Gusztáv, Szücs István, Sebő Pál, Jerzsák Ignác, Markus János, Kiss József, Pécsi Sándor, Paksy Gusztáv, Bereczky Géza stb. és előkelő hölgyközönség. A templom közepén gyertyákkal és kandelláberekekkel körülvéve állott a diszes ravatal, telve gyönyörű koszorúkkal, melyek közül kivált a Szabó Gizella urnő nemzeti szín koszorúja. Mise alatt Dobó István kántor a legszebb egyházi gyászenékeket adta elő; utána pedig a »Házádnak rendületlenül«-t játszotta, melyet majdnem az egész közönség állva és lelkesedve énekel.

* **Gróf Csáky Lajos Nagyváradon.** A Sebeskörös vízszabályozó és ármentesítő társulat elnöke gróf *Csáky* Lajos ma reggel városunkba érkezett, s *Pekánovits* Imre igazgató főmérnök kíséretében kiutazott megsemmélni a társulat töltését s a folyamatban lévő belvizcsatornázási és más folyó munkálatok előhaladását, e szemle utjáról 8-án este vissza érkezve, 9-én a társulat hivatali helyiségében tartandó választmányi közgyűlést fogja vezetni.

* **Gyertyaárak esése.** Mint értesülünk, tekintettel a fagyvárának esésére a stearin-gyertya ára valószínűleg már október 16-ától 2 frttal lesz olcsóbb 50 kilogrammonként, a mi kicsinyben 2 kr egy-egy 500 grammos csomagnál. Az árak e szerint 40 frtról 38-ra süllyednének. Mielőtt azonban határozatba menne ez az árleengedés a részes iparosok a kérdérről értekezni fognak.

* **Meghívó.** A »Szigligeti nyomda részvénytársaság« folyó évi szeptember hó 29-ik napjára összehívott III-ik rendes közgyűlése határozat

képesség hiánya miatt megtartható nem lévén, az a folyó évi október hó 13-ik napján délelőtt 11 órakor fog az iparos kör társalgó termében megtartatni, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy ezen, az alapszabályok 18. §-a alapján összehívott újabb közgyűlésen a jelenlevők tekintet nélkül számukra, érvényesen fognak határozni.

* **Mennyire a nemzet kívánsága a polgári házasság?** A mig helyenként az új egyházi politikai törvények életbeléptetése komoly zavargásokat idézett elő, addig Zomborban mindenki azon az epizódon mulat, a mely az ottani első polgári házasság alkalmával lejátszódott. Vukicsevics nevű szerb földmives vezette a magyar királyi anyakönyvvezető elé szép aráját. A boldog vőlegény természetesen alig várta, hogy hazavihesse imádottját, a ki immáron az övé volt elválaszthatatlanul. Azonban dugába döntötte reményeit az após. A mint ugyanis befejeződött a hivatalos aktus, az új asszony apja előlépett és dacosan kijelentette, hogy az ő leánya még nem lett asszony attól a kis irástól s így nem is engedi a vőlegényvel távozni. Majd vasárnap, ha a templomban összeadják, akkor igen. Ezzel aztán karján ragadta leányát és faképnél hagyva az ámuló társaságot, kirohant az anyakönyvi hivatalból. A vőlegény megvakarta a füle tövét és valamit mormogva, utánnuk sompolygott csendesen. Az anyakönyvvezető pedig lemondani készült hivataláról.

* **Életunt eszmadia segéd.** Pál Miklós 20 éves eszmadia segéd a vasárnap tisztelőre töhbet talált inni, mint a mennyit az ember normális állapotban megbir. Ilyen körülmények között az a gondolata támadt, hogy ő megunta az életét, megakarta hát magát lőni, de szándékában a rend rettenthetetlen öre erélyesen megakadályozta és az életunt legényt a hüvörsre kísérte. Mikor kijózanodott, Kollmann bácsi kérdezte tőle, hogy miért akart meghalni, szerelmes? vagy talán lopott? Mindkét gyanúsítást méltatlankodva tagadta. Ekkor azután Kollmann bácsi olyan szépeket beszélt neki az életről, hogy mégis csak belenyugodott abba, hogy él még egy kicsit.

* **Balogh Antal temetése.** Nagy részvétel mellett helyezték tegnapelőtt délután örök nyugalomra *Balogh* Antal hült temetőbe; a temetésre városunkból igen sokan utaztak el Szalontára. A család által kiadott gyászjelentést pótlólag ide iktatjuk. Dr. Balogh Elek ugy maga mint testvérei: *Balogh* Zsuzsánna özv. Kiskéry Mihályné, *Balogh* Karolina, Lovassy Albertné s a kiterjedt rokonság és jó barátok nevében is a legmélyebb bánattal tudatja a legjobb testvér, illetve rokon és igaz barátának *Balogh* Antalnak Nagy-Szalonta város II-od jegyzőjének folyó évi október hó 5-én, életének 46-ik évében hirtelen bekövetkezett elhunytát. A megboldogult földi maradványa f. év október 6-án d. u. 2 órakor fog a ref. egyház szertartása mellett, a templomban tartandó ima után az örök nyugalomnak átadatni. N.-Szalonta, 1895. október 6. Áldás drága hamvaira!

* **A regruták.** De szomorú hónap ez az október hava azoknak a fiataloknak, kiket a tava-szi vizitáción a főorvos alkalmasoknak talált arra, hogy besorozzák őket katonáknak. De sok édes anyának szakad nagy bánat ilyenkor szerető szívére, de sok könny hull azokért a délczeg fiukért, kik ilyenkor bevonulnak arra a hosszú három esztendőre, amelyről hiába dalolják, hogy »nem a világ az a három esztendő«.

El is búcsúznak otthon mindenkitől, a jó szülőktől s az édes otthontól; el attól a síró-rívó kis leányoktól, akik oly vigasztalhatlanok e napokban. Aztán vonulnak be a nagy épületbe, a kaszárnyába, hol leszedik róluk a cibél ruhát és adnak rájuk mást, katonai mondurt, de nem olyat, amelyről így dalolnak utzahosszat:

Édes anyám, csak az a kérésem,
Extra ruhát csináltasson nekem.
Extra ruhát, fényes ezüst gombra,
Az illik a magyar bakancsosra.

De nem ám:

A kaszárnya kapujánál aztán elbúcsúznak azoktól, akik odáig kísérték őket, s aztán bezáru az a nagy kapu utánok, hogy meg ne nyíljék nekik máskor, csak midőn már mint katonák vonul-

nak ki a gyakorlótérre, hol a harcosokat formálják belőlük sok bajjal, sok küzdelemmel.

Városunk is hangos volt a napokban a bevonuló ujonczok dalolásától, kik ma a kaszányák szobáiban búsulnak és álmodoznak azokról a jó napokról, mikor még otthon boldog cibilek voltak. No de az a vigasztalásuk, hogy nem a világ az a három esztendő!

*** Minek is van szerelem a világon?** Vári Juliánna cseléd volt egy utcza háznál és azonkívül szájelmes. Szívét a csizos hadfiak emésztő lángra gyulasztották és neki nagy öröme telt abban, ha szíve érzelmeinek kézzel fogható bizonyítékát is adhatta. Szerette gavallérjait jól megvacsoráltatni, ami pedig épen nem kerül csak a levegőből. Kezdetben még tudott félre tenni annyit a vacsorájából és ebédjéből, hogy egy éhes bakagymrot elhallgattatott vele. Később azonban két ndvariója is került s az a második különösen nagy étvágyal rendelkezett. Ekkor már magától egészen megvonta az ételt. Mikor aztán harmadik baka is akadt, akkor kénytelen volt a lopáshoz főtudni, hogy magához tudta a csapodár hadfiakat bilineselni. Gazdája azonban rajta csipte a lopáson és a szerelmes szívű donnát bekísértette a rendőrségre.

*** Rendőri hírek.** Vargha Árpád várad-velencei lakos panaszkodik, hogy Nagy Lászlóné két gyermekét már egy hete nála hagyta és most nem jön érte. — **Romlott emberek.** Igazán rossz lélekre mutat az, hogy egy szegény öreg asszonytól 5 frt 50 krt, talán egész havi eleségre valóját, valami romlott lelkű ember ellopta. — **Razzia.** Bizony elég csavargó van városunkban, ezt mutatja a vasárnap éjjeli razzia, melynek eredménye husz csavargó elfogása volt, a rosta azonban csak tizenegyet talált méltónak arra, hogy ideiglenesen a rendőrség ellátását élvezze. — **Részeg hetes.** Vasárnap este egy Vaszília nevű hetest, ki a nagypiaczi pecze-hidon részegen feküdt, egy kocsit elgázolta, eltört a lába. Bérkocsin a kórházba szállították.

Vonatok érkezési és indulási ideje 1895. október 1-től.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2-18, 7-08, 1-48, 7-15, 8-42.	Budapest felé 2-14, 8-33, 11-37, 11-10, 2-22.
Kolozsvárról 2-19, 10-44, 11-17, 8-00, 8-38.	Kolozsvár felé 2-20, 7-15, 2-06, 8-58, 12-05.
Szegedről 8-80, 9-32, 5-30.	Szeged felé 4-25, 7-30, 10-20.
Aradról 9-32.	Arad felé 4-25.
Vaskóh-Belényesről 11-05, 9-09.	Belényes-Vaskóh felé 4-25, 1-48.
Gyoma-Kótról 10-05, 8-00.	Kót-Gyoma felé 6-55, 1-40.
Ermihályfalváról 8-10, 9-14.	Ermihályfalva felé 6-45, 4-35.
Szent-László és Félix fűrdőből 8-15*, 10-10, 8-37*, 6-20, 8-55, 10-54*	Szent-László és Félix fűrdőbe 6-40*, 8-39, 2-05*, 4-45, 7-20, 9-19*

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.
A *gal jelölt vonatok csak vasár- és ünnepnapokon közlekednek.

EGYLET.

A nagyváradai »Erzsébet« bölcsőde egyesület választmányi ülése.

(saját tudósítómktól.)

október 6.

A nagyváradai »Erzsébet« bölcsőde egyesület folyó évi október hó 6-án tartotta meg rendes havi választmányi ülést az egyesület helyiségében.

Az ülésen dr. Nogál János f. püspök nagyprepost elnöklete alatt jelen voltak: Andrassy János, Ember Emanuel, dr. Grósz Albert, Hoványi Géza Konowszky Márton dr. Kornstein Lajos, dr. Molnár Imre, Winterhalter Antal Dr. Bozók Alajosné, Dr. Grósz Albertné, Janky Józsefné, Kiss Elekné, Schlauch Józsefné választmányi tagok és Böszörményi Géza titkár.

Dr. Grósz Albert kitüntetése.

Dr. Nogál János egyesületi elnök a gyűlés megnyitása után, emelkedett szellemű beszédben méltatja azon érdemeket, melyeket az egyesület egyik alapító tagja és orvosa dr. Grósz Albert a kisdéd nevelés és a szenvedő emberiség javára tett s mely érdemei elismerésül apostoli Királyunk öt nemességre emelte.

Ezen legfelsőbb kitüntetésben osztozik az egyesület is, s midőn Dr. Grósz Albernek ezen kitüntetéshez szerencsét kíván, élteti a Királyt ki az érdemeket méltó képen tudja jutalmazni, Harsogó éljenzések között vették tudomásul az elnök eme bejelentését s egyszersmint dr. Grósz Albert érdemeit jegyzőkönyvbe írtatták.

Az óvoda kibővítése.

Miután az egyesület intézeiteit oly nagy mérvben látogatják a kisdedek, hogy a helyiségek szüknek bizonyultak, gondoskodni kell az egyesületnek, jövőben arról, hogy tevékenységét más városrészekre is kiterjeszthesse. A várad-velencei intézetben Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök intézkedése folytán gondoskodva lesz arról, hogy az óvoda két szobával tágabb helyiségben lett elhelyezze.

Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak ezen kegyes intézkedésért, dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspöknek, melylyel most már az egyesület helyzete nagyban meg van könnyítve,

Folyó-ügyek.

Elnök előterjeszti azon statisztikai adatokat, mely szerint a legközelebbi év alatt az egyesület intézeteit; és pedig a teleki-utczai óvodát a téli hónapokban átlag 80, a nyári hónapokban pedig átlag 150 gyermek látogatta. A bölcsődét a téli hónapokban naponként 10—12, a nyári hónapokban pedig 18—20 kisdéd látogatta. Az olasz intézetben az óvodában naponként 130—140 gyermek járt; a bölcsődébe pedig naponként 18—20 gyermek. A kisdedek ezen fentemlített intézetekben mind ingyen ellátásban részesültek.

Hoványi Géza pénztárnok jelenti, hogy az egyesület halaszthatatlan teendője, hogy a Csillagvárosban a jövő évben egy óvodát állítson fel. A pénztári állapotot ugyis megengedi, hogy a l. sz. káptalan által adományozott telken házat építhessenek. Ennek kapcsán Schlauch Jozephin az építkezés céljaira száz forintot adományoz.

A választmány ez indítványt elfogadja s felkéri az elnökséget, hogy ennek miként leendő kivételére a legközelebbi választmányi ülésén indítványát, illetve tervét adja be.

Schlauch Jozephinnek pedig nagylelkű adományáért köszönetet mond.

*

Az ülés elnök éltetése mellett ért végett.

A »Szigligeti-társaság« választmányi gyűlése.

Érdekes gyűlést tartott vasárnap délután a »Szigligeti-társaság« választmánya a »Gazdasági- és iparbank« helyiségében. Ez volt ugyanis az első választmányi gyűlés a szünidők óta, a melyen a sok érdekes dolog között a nagyvárad közönségtől annyira kedvelt matinék megtartásának idejét határozta el a választmány.

Jelenvoltak: Rádl Ödön elnök, K. Nagy Sándor titkár, Böszörményi Géza a társaság ügyésze, Láng József pénztárnok, továbbá Bodor Kornélia, Ritook Emma, Gyalokay Lajos, Cséplő Péter, Bodor Károly dr., Winkler Lajos és Adorján Ármán választmányi tagok.

Elnöki jelentés.

Rádl Ödön elnök megnyitván a gyűlést, üdvözli a jelenlevőket s jelenti, hogy Illési Gyula népdalait megküldötte a társaságnak s tudatja egyszersmind, hogy a csinos dalokat a társaság leendő könyvtára javára letétbe kívánja helyezni. Felolvassa azután az E. M. K. E. átiratát melyet a választmány tudomásul vesz. Szilágyi Albert dr. eltávozásá folytán megüresedett számvizsgálói állást a közgyűlés fogja betölteni.

A szalontai felolvasó este.

Örömmel jelenti az elnök, hogy a szalontai matiné reményen felül sikerült, a miben nagy része volt Szalonta város előljáróságának és Markovits Antalné urnőnek, ki személyesen toborzott résztvevőket. A választmány elhatározza, hogy ugy Szalonta előljáróságának, mint Markovits Antalné urnőnek átiratban köszöni meg a szíves érdeklődést és pártfogást.

Balogh Józsefné elhalálozása.

Részvétellel veszi tudomásul a választmány Balogh Józsefné halálát és helyesléssel az elnök azon jelentését, hogy a társaság gyászjelentést adott ki, koszorút helyeztetett a ravatalra és képviseltette magát a temetésen. A választmány elhatározza, hogy a boldogultnak férjéhez részvétiratot intéz.

Iványi Ödön siremléke.

Iványi siremléke és a leleplezés is méltó a társulathoz, azért indítványozza az elnök, hogy azoknak, kik a leleplezési ünnepélyen közreműködtek, jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon a választmány, a mi egyhangulag meg is történt. Bemutatja azután Lövy Márton számláját, mely szerint az emlék az áthelyezéssel együtt 835 frtba került, s így az emlék fenntartására 100 frt maradt, melyet valamelyik helyi bankban fognak elhelyezni. Egyidejűleg azonban elfogadja a választmány Lövy Márton ajánlatát, a ki Iványi iránti kegyeletből, — bizonytalan időre bár, — elvállalta az emlék gondozását

Uj tagok.

A választmány Szunyogh Lórándné urnőt és Várad Antal dr-t egyhangulag tagjának választotta.

Matinék.

Gondoljuk, a közönség elismerésével találkozik a választmány azon határozata, hogy még az idén két matinét tart: nov. 10-én és decz. 15-én, melyre szereplőknek Szunyogh Lórándné, Személy Kálmánné, Gyalokay Aranka urhölgyeket, Várad Antal dr., Gyémánt Jenő dr., Hoványi Gyula dr., Potássy János és Szalóki Elek urakat kéri fel a választmány.

Évkönyv kiadás.

Az évkönyv bizottság jelentése szerint serényen folyik a munka, hogy az évkönyv karácsonyra megjelenhessék. A könyv megjelenését, melybe ígéretük szerint Nogál János cz. püspök és Bunvitay Vince kanonok is irnak, mi is érdekel várjuk annál is inkább, mert a választmány bibornok-püspökünket is szándékozik felkérni szíves közreműködés végett.

A gyűlést a finanziaális ügyek rendezésével fejezték be.

Irodalom és művészet.

— »Néppárti Induló.« Szerzője: Mátrai K. László karnagy, kiadta Köves és Boros könyv-, papir- és zenemű-kereskedése Veszprémben. A zenemű gróf Zichy Nándornak van ajánlva. A fülbemászó dallamu induló minden tekintetben megállja a kritikát. Kapható a fennevezett zeneműkereskedésben. ára 1 frt 20 kr.

— Az »Oktató Nép-könyvtár« 11—12. füzeté megjelent. A jelen füzet az »Isten Ujja« című tanulságos művet, egy iv egyháztörténelmet és két negyedíven Naptárt és hasznos tudnivalókat hoz. A népnek hasznos és tanulságos folyóirat ára egész évre, 40 iv 2 fri 50 kr. Egyesületeknek olcsóbb. Melegen ajánljuk a csinosan kiállított népies vállalatot. Megrendelhető: az »Oktató Nép-könyvtár« szerkesztőségében, Pozsony, Ferencziek.

— »Herkó Páter«. A folyó évi október hó 6-án kiadott 40-ik szám tartalmas, mint rendesen, igen gazdag, élénk és változatos. Szövege ötletes, rajzai ügyesek és sikerültek. A t. olvasó közönség figyelmébe ajánljuk ezen egyetlen katolikus élelapolat. Megjelenik minden vasárnapon, 16 oldalnyi terjedelemben. Előfizetési ára rendkívül olcsó, egész évre csak 4 frt.

— »Politikai Hetiszemle.« A folyó évi október hó 6-án megjelent 40-ik számnak tartalma a következő: Vezércikk: Az új korszak írta R. Belföld: A király a milleniumon, írta Veritas. Külföld: Badeni-minisztérium, írta Székely Sámuel. Közgazdaság: Az expozé, írta Plutó. Tőzsde és pénzügy. Millenium: A kiállítás. Tudomány: A magyar tudomány a milleniumkor, írta dr. Szilday János. Irodalom: Járatlan utakon, írta dr. Császár Elemér. Művészet. A hétről.

— **Imák és Énekek**: Jézus szents. Szivének és a Bold. Szűz Mária szeplőtelen szivének tiszteletére. Egyházaságilag jóváhagyott művekből összeállította: Egy egri pap. Kiadta az érseki lyceum könyvnyomdája, 1895. Megrendelhető a kiadónál, ára 40 kr.

— **Armenia**. A Szamosujvárt **Szongott Kristóf** szerkesztésében megjelenő magyar-örmény havi szemle ez idei 10. (okt.) füzetének igen érdekes tartalmak következnek: Lengyel Márton, Erzsébetvárosi volt polgármester (arczképpel), **Szongott Kristóftól**. Az örmény katonák dala, Dzágurián östörténetéből, a ván-i ékiratok. V. beország östörténetéből, a ván-i ékiratok. V. beország közlemény (képpel), **dr. Molnár Antaltól**. A magyar-örmények ethnografiai hanyatlásának okairól és azok orvoslásáról, I. közlemény, **Merza Gyulától**. A második szerkesztői látogatás, **Szivarványtól**. A magyar-örmény nemes családok czimerlevelei, XXII. közzéteszi **dr. Temesváry János**. Kisebb közlemények: Bem napiparancsa. Tiflis utcáin. Mi ujság az örmény világban. Armenia autonom közigazgatása. Akezió az örményekért. Gladstone nyilatkozata. Örményország protektora, Az angol felsőházban. A színpalak mögöl. Nevetés az angol parlamentben. Az örmény kérdéshez.

REGENY-CSARNOK.

A csikárma.

(Nőrablás.)

Írta: **May Károly**.

Fordította: **Nix**.

(Folytatás.)

A kis Hálef — amint látni való — nem volt rossz diplomata.

— Jöjjön be az az ember!

Erre kiment és azonnal betuszkolta az idegent, aki mélyen meghajtottta magát, levette saruit és alázatosan várta, hogy megszólítsam.

— Jöjj közelebb!

— Szálem álejkum! Alláh legyen veled, ó uram, és nyissa meg füleidet alázatos szolgálid legesekélyebbikének kérelmére.

— Ki vagy te?

— A hatalmas Ibrahim Mámurnak vagyok a szolgálja. A folyón fölfelé lakunk.

— Miért küldtek hozzám?

— Nagy szomorúság borult az én uramnak házára, mert Güzela az ő szivének koronája a halál árnyékába vándorol. Sem orvos, sem fákir, sem varázsló nem volt képes betegségének lépteit föltartóztatni: Most azonban tudomására jött az én uramnak — Alláh vigasztalja meg őt — a te hirved, hogy szavad előzi a halált. Azért elküldött engem és azt izeni néked: »Jöjj és töröld le a pusztulás harmatát az én virágomról, hogy hálám édes és ragyogó lehessen, mint az aranynak fényessége«.

Ez a leírás nem vallott idős asszonyra.

— Nem ismerem a te uradnak lakóhelyét, Messze van innen?

— A parton lakik és csolnakot küldött. Egy óra alatt ott leszünk.

— Ki hoz majd vissza engem?

— Én.

— Megyek. Várj odakint!

Erre fölvette saruit és visszavonult. Gyorsan átöltözöktem; összekaptam néhány gyógyszer, melyek között leginkább a sulphur, aconit és pulsatilla szerepeltek. Öt perc múlva már a négy evezős csolnakban ültünk, én gondolatokba merülve, Hálef aga pedig büszkén, mint egy három lófarkú basa. Övében ott csillogott a fényes tör mellett a két ezüst veretű pisztoly, melyeket Kairóban kaptam ajándékba, kezében az elmaradhatatlan korbácsot szorongatta, melylyel a toladó népek közt tiszteletet és tekintélyt szokott magának szerezni.

A hőség ugyan elég rekkenő volt, de csolnakunknak a vízfolyással ellenkező iránya hűsítő légáramlatot okozott.

Jó darabig durra, dohány, szeszám-és szénültetvények közt eveztünk, melyeknek hátteréből karesú, pálmák bólingatták koronáikat. Majd kopár síkság következett, melyet csak itt ott

szagattott meg a mimozák és szikomorák egy csoportja. Végül kopasz, minden növényzet nélkül való sziklatalaj fejezte be utunkat és a szerteheverő sziklatömbök közül fehéren emelkedett ki a négyszögű falépitmény, utazásunk célja.

Amint a csolnak kikötött, észrevettem, hogy a folyamból egy keskeny csatorna válik ki és a fal alatt az épület belsejébe vezet! bizonyára a ház lakóinak kényelme végett, hogy ne legyenek kénytelenek a folyamra járni vizért. Vezetők megkerültette velünk az épületet és a folyótól áttelleges falon lévő kapun zörgetett, mire csakhamar ki nyílt az ajtó.

A kapus, egy vigyorgó fekete képű szerecsen mély meghajlással bocsájtott be minket. A háznak elének táruló homlokzata-mint általában a keleti házak ment volt minden külső díszítéstől, sőt annyira avult, kopott kinézésű volt, hogy épen nem tartottam alkalmasnak a szegény beteg nő gyógykezelésére.

Régebben a fal kerítés és a lakóház közt elterülő udvart virággyak és dísznövények teheték kellemessé; de most már ezeknek csak kiszáradt, elpusztult maradványai bizonyították az egykori pompát. A hová pilantottam, mindenütt kopár, disztelen pusztulás; csak a falhasadékokban fészkelő fecskék élénkítették meg ezt a néma egyhangúságot.

A szolgálta sötét, alacsony kapubejáraton keresztül szűk kis udvarra vezetett, melynek közepét egy nagy viztartó foglalta el. Tehát bizonyára ide vezetett a folyamból ki ágazó csatorna.

Ebbe a kis udvarba köröskörül fa ráccsal fedett ablaknyitások szolgáltak; bizonyára ezek mögött voltak a háznak lakott helyiségei. Nem volt időm sokáig körül méregetni, hanem szolgálmat a gyógyszerekkel itt visszahagyva szelamükbe (elfogadó terem) követtem a vezetőt.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Uj bibornokok.

Páris, okt. 7. (Saját tud. távirata.)

A Figaro értesülése szerint a pápa legközelebb a párisi, madridi és bécsi nunciosokat bibornokokká nevezi ki.

Egyházpolitika a főrendiházban.

Budapest, okt. 7. (Saját tud. távir.)

A főrendiház egyesült hármass bizottsága ma vette tárgyalás alá a képviselőháznak a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak még el nem fogadott szakaszaira vonatkozó üzenetét és eddigi álláspontjának megfelelően a képviselőház szövegét ma is visszautasította és helyette azokat a paragrafusokat tette magáévá, melyeket már május hó 5-iki üléséből felterjesztett a főrendiház plenumához.

Az izraelita reczeczioról szóló szakaszt a hármass bizottság elfogadta és a képviselőház által is megszavazott szakaszokon csak annyiban eszközölt változást, hogy a bevett vallásfelekezeteiktől kilépőknek elhagyott egyházukkal szemben elvállalt három éves adókötelezettségét, úgy amint azt az első képviselőházi tárgyalás alkalmával Visontai Soma indítványozta — öt esztendőre emelte föl.

A főrendiházból.

Budapest, okt. 7. (Saját tud. távir.)

A főrendiház igazoló bizottsága ma délelőtt 10 órakor Schuster Konstantin váci püspök elnöke alatt ülést tartott, melyen Odeschali Gyula herceg nevét a főrendek sorából törölte. Vigyázó Sándor grófnak tagság iránti kérvénye indokoltan találatott s e bizottság a királyi meghívó levél kieszközlését hozza javaslatba. Bissingen Nippenburg Ernő gróf

magyaron képesítését újra igazolván, főrendiházi tagsága megerősített. A bizottság ezután tárgyalás alá és tudomásul vette Prónay Dezső báró ág. ev. egyetemes főfelügyelőnek jelentését, mely szentiványi Márton és Karsay Sándor helyébe Laszary Gyula és Sárkány Samuel hivandók be főrendiházi tagokul. Tudomásul vették továbbá azt is, hogy Zelenka Pál püspök az augusztus 20—22-iki debreczeni gyűlésen méltóságáról lemondott és lemondását a gyűlés el is fogadta.

A főrendiház a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat tárgyalása előtt e hét valamelyik napján fog még ülést tartani, hogy a képviselőház által holnap elintézendő ktsebb törvényjavaslatokat letárgyalhassa.

A román király lemond.

Bnkarest, október 7. (Saj. tud. távir.)

A román kormány legközelebb beadja lemondását. — A kabinet lemondására az adott okot, hogy Carp, Marghiros és Grinana unionista miniszterek belátták, hogy a konzervatívokkal való koalíció alapján nem tarthatják fenn magukat.

A konstantinápolyi forradalom.

London, okt. 7. (Saját tud. távir.)

A Dail Chronicle ismét rémhíreket közöl Konstantinápolyból. Szerinte a német, sőt az osztrák-magyar nagykövet is csatlakozott a többi hatalmak tiltakozásához. A külvárosok utcáin egyre több kihágást követnek el. Csütörtökön este mohamedmán munkások 21 örmény munkást gyilkoltak meg. Több mint ezer nő és férfi menekült az örmény patriarkátushoz és a templomba. Együtt 150 holttestet adtak át eltemetés végett és sokat a Márványtengerbe dobtak. A lap a konstantinápolyi eseményekért a szultánt teszi felelőssé.

Konstantinápoly, okt. 7. (Saját tud. távirata.)

Tegnap estig az itteni rendőrség 38 holttestet, köztük egy nőét, adott át az örmény patriarkának. Az utóbbi napok áldozatainak száma 2—300-ra tehető. A patriarkatusnál sok család jelentett be eltűnt személyeket. A kumkapui templom bejáratái a patriarka utasítására fekete fátyollal vonták be. A patriarka környezetében nagy a lehangoltság.

Azok a hírek, hogy Konstantinápolyban a legutóbbi események alkalmával a lovasság attakot intézett a tüntetők ellen, valamint, hogy a rendőrmisztert házában »Éljen Örményország« kiáltások közt és az angol zászló kibontása mellett megtámadták, mint minden oldalról megerősítik, teljesen alaptalanok.

Az örmények két magas rangu török hivatalnokot megsebesítettek, a minek következtében a mohamedánok megtámadták a keresztények által lakott városrészt. A rendet ismét helyreállították. Az ottani konzulok kérték a főkormányzót, hogy a rend és biztonság fenntartására tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A hangulat izgatottságát nagyban fokozták a Görögországból és Kréta szigetéről érkező hírek, Krétában ugyanis hir szerint népgyűlést tartottak, a mely kimondotta, hogy Görögországhoz akar csatlakozni.

A moszkvai koronázás programja.

Moszkva, okt. 7. (Saját tud. táv.)
A város községtanácsa már megállapította a császári pár koronázása alkalmából rendezendő ünnepségek programját. A felségek megérkezése napján a városi tanács termében a zenekar az orosz himnuszot játssza, a mely után a város összes iskoláinak fiu- és leánygyermekai egy, külön ez alkalomra szerzett kantátét fognak énekelni. A polgármester ez után a régi hagyománynak megfelelően sőt és kenyeret nyújt át a császári párnak. A várost ünnepélyesen feldisztatik, e végből 33.900 darab nemzeti színű zászlót rendelt meg. A boulevardokon és városi sétányokon található minden fára egy-egy zászlót helyeznek el.

Közgazdaság.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamarától.
4359/95. sz.

Értesítés.

A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur 6551. VI sz. leirata értelmében van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a folyó évi október hóban Londonban az ottani Agricultural Hull-ban serfőzdek szeszgyárak stb. részére szükséges cikkek nemzetközi kiállítása fog tartatni.

Egyben közöljük még, hogy a fentnevezett miniszter ur által a szóban levő nemzetközi kiállítás tárgyában rendelkezésükre bocsájtott programok a kamara hivatalában a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától délután 2 óráig megtekinthetők.

Nagyvárad, 1895. okt. 5.

Janky József s. k. Dr. Sarkadi Lajos s. k.
elnök. titkár.

4360—1895.

Értesítés.

A. m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas és acélgépgyár igazgatója 25453. szám alatt megküldte kamaránknak a Sepsz-sz.-György csik-szerdai, illetve csik-szerdai gyámszoros-határszéli vasuton felállítandó vas-hidak szereléséhez szükséges összes puha faanyagoknak biztosítása tárgyában kiadott pályázati hrdetményét.

Miről az érdekelteket azzal van szerencsénk értesíteni, hogy a pályázati feltételek a kamara hivatalánál a hivatalos órák alatt d. e. 8—2 óráig megtekinthetők.

Nagyvárad, 1895. október 5.

Janky József, s. k. Dr. Sarkadi Lajos, s. k.
elnök. titkár.

4361—1895.

Értesítés.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 23890—1895 sz. alatt megküldte kamaránknak az 1896—97—98 években vonalain szükséges pályafentartási fák szállításának biztosítására kibocsátott pályázati hirdetményét.

Miről az érdekelteket azzal van szerencsénk értesíteni, hogy a pályázati feltételek a kamara hivatalánál a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától délután 2 óráig bármikor megtekinthetők.

Nagyvárad, 1895. október hó 5.

Janky József, s. k. Dr. Sarkadi Lajos,
elnök. titkár.

Államvasuti rendeletek tára. Az Erdélyi Béla szerkesztésében megjelenő M. kir. államvasuti rendeletek tára című segédkönyv második kötete is kikerült immár a sajtó alól. E kötet, mely még hatalmasabb az elsőnél, a pénzügy, kereskedelem, építés és gépészet ügyeit tárgyalja. Külön fejezetek szólnak a számvetési és pénztári ügyekről, a kiadások ellenőrzéséről, nevezetesen a pályafentartási, forgalmi és vontatási, a mülhelyi

kiadások és végül az anyag- és leltárkezelés ellenőrzéséről. A bevétel ellenőrzés fejezetei a következők: Helyi forgalom; szomszédos forgalom; a helyi érdekű vasutak, továbbá a belföldi, osztrák és boszniai vasutakkal való köteleki áruforgalom; külföldi áruforgalom és az összes bevételek egybefoglalása; személy és podgyásforgalom; állomási pénztári szolgálat és az utánvételek és díjmentesítési letétek ellenőrzése. A kereskedelmi rész fejezetei a következők: Díjszabási ügyek. Belföldi és Ausztriával való áruforgalom; helyi és belföldi kötelekforgalom; Ausztriával és az okkupált tartományokkal való kötelekforgalom; helyi érdekű vasutak; külföldi és adriai kikötőkkel való áruforgalom; északi és nyugati külföldi forgalom; a keleti külfölddel és az adriai kikötőkkel való forgalom. Kartal-refakezia és visszaterítési ügyek. Személy-és podgyász-díjszabási ügyek és kereskedelmi statisztika. — A II. kötet ára 2 50 kr. Mindkét köte 4 frt 50 kr. A kötet ára díszes vászonkötésben aranyozott nyomással 6 frt. Megrendelhető a szerkesztőnél (Budapest, M. Á. V. déli üzletvezetőség.)

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1895. október 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.30
Magyar koronajárdék	99.40
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	124.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876 ból	121.25
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italméresi jog megváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	159.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	147.—
Osztrák járdék papirban	100.75
Osztrák járdék ezüstben	101.—
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák korona járdék	101.25
1860. osztr. államsorsjegyek	153.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1075.—
Magyar hitelbank részevény	487.05
Osztrák hitelintézet részevény	405.70
Osztrák-magyar államvasuti részevény	139.50
20 frankos arany (Napoleond'or)	952.—
Német birodalmi márka	58.92 1/2
London vista	120.25
Paris vista	47.60
20 márkás arany	11.78

Szőnyegek és függönyök gyári raktára.

UJDONSÁGOK

az 1895-iki őszi és téli idényre.

Bel- és külföldi női ruhaszövetek

a leggyyszerűbbtől a legfinomabb minőségig.

MOST ÉRKEZETT:

Női confectió-ujdonságok,

u. m. jaquetek, kabátok, köpenyek, capes stb.

A legizlésesebb női ruhák saját műtermemben elsőrangú erők által készítettnek el.

SZANDICZ ADOLF

DIVATÁRU-HÁZÁBAN

Nagyváradon, Bémer-tér, Léway-ház.

Női ruhaszövet-minták kívánatra bérmentve.

Szent László-nyomda-részvénytársaság Nagyváradon.

Szőnyegek és függönyök gyári raktára.